

6.4.2016

Yksikön päällikkö

Helsingin kaupunginmuseon lausunto Oulunkylän Käskynhaltijantien ympäristöä koskevasta asemakaavan muutoksen päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksesta

HEL 2014-015008 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on lähettänyt kaupunginmuseolle tiedon Oulunkylän Käskynhaltijantien ympäristöä koskevan vuonna 2015 vireille tulleen asemakaavamuutoksen päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksen nähtävillä olostä. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Kaupunginmuseo on antanut Oulunkylän Käskynhaltijantien asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman aiemmasta vaiheesta lausuntonsa 27.2.2015. Nyt suunnittelualuetta on laajennettu otamalla mukaan Oulunkylän ala-asteen koulun ja Teinintien väliin jäävä pieni kaistale sekä Yrjö Rantalan puisto. Toisaalta asemakaavan luonnoksessa ei ole mukana koko Kustaankartanon palvelukeskuksen aluetta, ainoastaan kahden Kustaankartanon kokonaisuuteen kuuluvan asuinrakennuksen kortteli alueen koilliskulmasta. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa suunnittelun alueen luonne nykyistä huomattavasti tiiviimmin rakennetuksi. Ilmeeltään vehreästä ja väljästä katualueesta tavoitellaan kaupunkimaisen rakennettua. Tällaisessa muutostilanteessa kaupunginmuseo on pitänyt ja pitää tavoitteena suunnitellun täydennysrakentamisen soveltuvuutta mittakaavaltaan, korkeudeltaan ja hahmoltaan alueen iältään, rakeisuudeltaan ja ilmeeltään vaihtelevaan rakennuskantaan ja ympäristön ominaisuuteeseen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kustaankartanon palvelukeskuksen kohdalla myös Raide-Jokerin raiteen ja pysäkkien sijoittaminen ja sovittaminen arvokas ympäristökokonaisuus huomioon ottaen on tärkeää. Kaupunginmuseo korostaa edelleen myös vehreyden ja puistojen merkitystä Oulunkylälle ominaisena piirteenä, mitä ei saa tiivistämisestä huolimatta unohtaa.

Nyt esillä olevassa asemakaavaluonnoksessa on uudisrakentamista keskitetty ennen kaikkea Käskynhaltijantien ympäristöön ja Käskynhaltijantien ja Norrtäljentien eteläkulmaukseen. Käskynhaltijantien varrelle suunniteltujen asuinrakennusalojen korttelialueiden suurimmat sallitut kerroslukumäärät vaihtelevat viidestä kuuteen, joskin Kisällinkujan etelä-

6.4.2016

Yksikön päällikkö

puolelle on esitetty rakennusala josta kahdeksankerroksiselle asuin-kerrostalolle. Edellä mainittua matalampaa asuinrakentamista on esitetty ainoastaan Käskynhaltijantien pohjoispuolen kortteleihin 28300 ja 28301 sekä korttelissa 28140 vanhan puukoulun viereiselle tontille 11, joissa suurin sallittu kerrosluku olisi kolme. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että kyseisissä kohdissa lähiympäristön olemassa olevan rakennuskannan pieni mittakaava on tällä tavoin otettu huomioon.

Esillä olevan kaavaluonnoksen mukaisella ratkaisulla Käskynhaltijantien varresta muodostuisi huomattavan tiiviisti, lähes muurimaisesti rakennettu. Käskynhaltijantien varrelle sijoitettavat rakennukset eivät esitetyn kaavamääräyksen mukaisesti saisi sijaita kahdeksaa metriä etäämmällä toisistaan, mikä johtaisi hyvin tiivisti rakennettuun kokonaisuuteen ja katunäkymään. Käskynhaltijantien varsi ja myös nykyinen Teininpuisto Käskynhaltijantien ja Norrtäljentien eteläkulmauksessa muuttuisi siten luonteeltaan olennaisesti, kaavalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti kaupunkimaisen tiivisti rakennetuksi. Kaupunginmuseo esittää kuitenkin, että Käskynhaltijantien varren uusien korttelien suurimpia sallittuja kerroslukuja ainakin jossain kohdin vielä madallettaisiin ja rakennusten välisiä etäisyyksiä puolestaan lisättäisiin, jotta muutos olisi hieman maltillisempi, rakennusrintama vähemmän muurimainen ja istutuksille jäisi enemmän tilaa. Vehreyttä katutilaan pyritään toki tuomaan määräyksellä, jonka mukaan tulee Käskynhaltijantien puoleisten rakennusten väleihin lähelle katua istuttaa vähintään yksi näyttävä puu. Lisäksi Käskynhaltijantien varressa pikaraitiotien molemmin puolin, lähes koko kaava-alueen osuudelle ja Norrtäljentien kohdalla pikaraitiotien koillispuolelle on liikennesuunnitelmassa esitetty istutuskaistaa. Kaupunginmuseo esittää, että istutusvelvoite katualueelle esitettäisiin myös asemakaavamääräyksen muodossa. Näin alueen vehreä ominaisuus saataisiin varmemmin edes osittain säilymään.

Asemakaavaluonnoksessa esitetään suojelumääräystä kahdelle Kustaankartanon kokonaisuuteen kuuluvalla asuin-kerrostalolle sekä Teinitien varrella sijaitsevalle Oulukylän ala-asteeseen kuuluvalla puukoululle, joka on jo voimassa olevassa asemakaavassa suojeltu. Rakennuksille esitetään suojelumerkintää sr-2: ”Kaupunkikuvallisesti, historiallisesti, rakennustaiteellisesti tai aluekokonaisuuden kannalta arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen kaupunkikuvallisia, historiallisia tai rakennustaiteellisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien kuten julkisivujen / vesikaton / ikkunoiden / ulkovoivien / parvekkeiden tms. ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen.” Kyseisten rakennusten korttelialueisiin on myös lii-

6.4.2016

Yksikön päällikkö

tetty merkintä /s eli alue, jolla ympäristö säilytetään. Lisäksi kortteleiden kadun reunaan on määritelty puilla ja pensailla istutettava alueen osa. Kaupunginmuseo pitää kyseisiä määräyksiä Kustaankartanon rakennuksille sopivina ja riittävinä turvaamaan sekä rakennusten ominaispiirteiden että niiden lähiympäristön ominaisuuteen ja vehreyden säilyminen. Teinintien varrella sijaitseva vanha puukoulu on säilynyt erittäin hyvin niin ulkoasultaan, tilajaoltaan kuin yksityiskohdiltaan ja esimerkiksi alkuperäiset ikkunat, ulko- ja väliovet sekä pönttöuunit ovat säilyneet. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että tämän Oulunkylän paikallishistoriallisesti merkittävän ja hyvin säilyneen 1920-luvun pienimittakaavasta kouluarkkitehtuuria edustavan rakennuksen säilyminen myös sisätiloiltaan voidaan turvata sopivan suojelumääräyksen avulla.

Edellisessä lausunnossaan kaupunginmuseo totesi, että suunnittelualueella sijaitsevat säilyneet muinaismuistolain suojaamat rakenteet ja kohteet tulee huomioida suunnittelussa. Käskynhaltijantieltä Tuusulanväylälle johtavan rampin yläpuolella asemakaava-alueen luoteisemmassa osassa sijaitsee 1. maailmasodan aikainen yhdys-/tykkitie (tuki-kohta XXI tykkitie 3, muinaisjäännösnumero 1000026646). Sen kohdalle kaavaluonnoksessa on osoitettu asuinkerrostalorakentamista. Muinaismuistolain mukaan kohteen kaivaminen tai muu sen rakenteisiin puuttuminen on kielletty. Ensisijaisena päämääränä on säilyttää tie, jolloin se tulee merkitä asemakaavaan sm-merkinnällä. Sen mahdollisesta poistamisesta tutkimuksen jälkeen täytyy neuvotella Museoviraston kanssa ennen seuraavaa kaavavaihetta.

Teinintien ja Kivalterintien risteuksen pohjoispuolella Teinintie 8:ssa sijaitsevan, suojeltavan puisen koulurakennuksen kohdalla on sijainnut Kottbyn (Kottby nro 1000001707) historiallinen kyläpaikka 1600-luvun loppuun saakka. Maan alla saattaa olla säilyneenä fragmentteja kylästä. Suurin osa mahdollisesti säilyneestä kyläpaikasta on asemakaavaluonnoksessa merkitty au-merkinnällä: Katualueen osa, joka on rakennettava niin, että se erottuu muusta katualueesta. Alueella tulee olla puita. Olemassa olevat elinvoimaiset puut tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää. Osa kyläpaikasta on Y/s – alueella. Kyläalue tulee merkitä: s/Historiallinen kyläpaikka: Alueella sijaitsevien historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on sallittu vain erityisistä syistä ja riittävän arkeologisen dokumentoinnin jälkeen. Aluetta koskevista suunnitelmista on kuultava museoviranomaisia.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa esillä olevaan Käskynhaltijantien ympäristön asemakaavan muutoksen päivitettyyn osalistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja asemakaavaluonnokseen.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo>

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

6.4.2016

Yksikön päällikkö

---

anne.salminen(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu

Postiosoite

PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite

Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-seo>

Puhelin

+358 9 310 36630

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566